

Tot mijn verrassing en blijdschap blijken heel wat liederen uit het répertoire van de Oostendse "zanger en Vlaamsche dichter" Jan Van Wulpen (Kortestraat, 1, Oostende) bewaard in het archief van de Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal- en Letterkunde (Koningstraat 18, 9000 Gent), namelijk in de verzamelbundel "Volksliederen allerlei". "Die de liedjes durft nadrukken van J. Van Wulpen, zal door de wet vervolgd worden", waarschuwt de zanger. Onderaan een lied wordt vermeld: "Verkrijgbaar bij Jan Van Wulpen, Kortestraat, nr 1, Oostende: Alle slach van boeken, zooals: Tooververtellingen, Tooverkunsten, Raadsboeken, droomboeken, liefdeboeken, liedjesboeken; groote keus van romanceliederen, kluchtliederen en historieliederen, in het fransch en in het Vlaamsch".

Eveneens onderaan een ander lied: "Alle liedjes te verkrijgen bij Van Wulpen, Jan, Die zonder iets te zwijgen, van alles dichten kan". Elders lezen wij: "Jan Van Wulpen, zanger en dichter, 63, Oostende gelast zich ook met het opstellen van brieven, petitiën, gedichten, en al andere schrijfwerken, matige prijzen, spoedige bediening, alle soort van liedjes te bekomen, al aan de prijs van 10 centimen". Op een groot liederenblad staat onderaan te lezen: "Bij Jan Van Wulpen, Kortestraat, nr 1 en hoe^k der Christinastraat kan men de volgende artikelen bekomen: Lepels en fourchetten, messen in alle slach, schoentrekkers, kurkentrekkers, speelkaarten, schrijfpapier, enveloppen, pennen, inkt, potlooden, pennestokken, griffels, pepervaten, trachters, drinkpotjes, naaldekokers, naalden, breinaalden, bottienhaakjes, alle slach van knopen, alle slach van zeep, koper pommade, pommade voor het haar, huile antique in botteltjes, blinkende potlood voor stoven, IJzerpapier, riemen, zakdoeken, fijne, grove, nickel en beenen kammen, garen, lint, vingerhoeden, spelden, hoed- en haarspelden, foulards, meters, alle slach van almanakken, enz.". Op een ander groot liederenblad liet Jan Van Wulpen drukken: "Leest en verspreidt den kluchtigen Oostendenaar, door Jan Van Wulpen, prijs 10 centiemen".

Wij vermelden hieronder de in de Academie bewaarde liederen, waarop Jan Van Wulpen expliciet vermeld wordt:

- "Schoon Ortanse met een kalen heer. Kluchtlied". Stemme: Zijt gij van Brussel. Woorden van Jan Van Wulpen.
- "Het ellendig, kluchtig leven en verdriet van den kleinen witten deugeniet". Stemme: Wij die zijn van Molenbeek. Woorden van Jan Van Wulpen.
- "Kluchtig lied op de schoone wandeling te Blankenberghe of het ijzeren reuzenwerk genaamd de Piere metende 300 meters ver in zee". Stemme: Mijn schoone Dalia. Woorden van Jan Van Wulpen.
- "De Marche der Burgerwacht". Stemme: Le petit Pompier. Woorden van Jan Van Wulpen.
- "Le Tour d'Ostende". Stemme: L'Anglais embarrassé. Woorden van Jan Van Wulpen.
- "De Machinist". Stemme: Het algemeen stemrecht of de Cirk. Woorden van Jan Van Wulpen.
- "Kluchtlied "De Velocipedisten"". Stemme: Le Bois de Boulogne. Woorden van Jan Van Wulpen.
- "Een ware gebeurtenis voorgevallen in de Stad Oostende, waarvan hier de namen verzwegen worden voor de familie". Stemme: Boven op de zolder in de schavelinge.
- "Den grootsten boot op d'helling". Stemme: O, la, la, O, la, la. Woorden van Jan Van Wulpen.
- "Marche der grenadiers". Woorden van Jan Van Wulpen.
- "Kluchtlied Over 't plezier van die rijke man, die zijn geld niet dragen kan". Stemme: De Cirk, of het algemeen stemrecht. Woorden van Jan Van Wulpen.
- "De Marche der Roode Vaandeldrager". Stemme: La Garde République. Woorden van Jan Van Wulpen.

Dank zij de publiciteit op de vliegende bladen van Jan Van Wulpen krijgt men een idee hoeveel liederen die Oostendse volkszanger ten gehore bracht. Men leest : Verkrijgbaar bij Jan Van Wulpen, Kortestraat, nr 1, Oostende, Den grooten Baekelandt, enz. :

HISTORIELIEDEREN :

Ursula en Leo, Duc de Reichstadt, Richard en Melanie, De beruchte zaak Madame Joniaux, De Voerman, Ferdinandus en Lucia, De liefde triompheert, Romandus en Blondina, Het Doodshoofd, Napoleon, De klappende papegaai, Valerius, 't Ongeluk van Theophiel, Alphons en Dalia, 't Kaartspel, Het schip den zwarten haan, Jan van Aalst, De vier koopmans, De geheimen Gods, d'Heilige Barbara, De wonder doctoer, 't Kasteel van Antwerpen, Helena de Verduldige, Genoveva van Brabant, De blauwe zwaan, Arnoldus en Martha, De kaatsbol, Nelson, Misdaad van Mobil, Gustaaf en Melanie, Victor Disaar en Josephine, Oscar Goethals, Bertina en Jonker Louis, Den timmerman van Keulen, Den Hertog van Runswijk en Filomeen, De duitsche schaper, D'eerbare Lucia, Den jongen August, De wredelijke zeeramp te IJsland, Alexis de Verstoeteling, De twee gebroeders in de vreemde zeeën van Afrika, De jaloezie of wreedelijke broedermoord, 1500 Belgen op reis naar Argentino, Hoe zoet is toch het leven, De twee gezusters d'een arm, d'ander rijk, De valsche tong, De gruwelijke hongersnood op 't driemastschip Constant, De valsche Luitenant.

ROMANCELIEDEREN :

Het bastaards kind, De Nieuwjaardag, De smeekstem, De arme dichter, Hebt medelijden met den armen, Van huis verdreven, De Vloot, Komt t'huis, Laura, Alphons en Roza, Zij is niet meer, Aandenken, Het lot van den werkman, De laatste Vaderkus. De standvastige liefde eener jonge moeder. Mijn blond jeannetje, De kleine dief, De raad eens vaders, Vergeet den armen niet, Ver in 't zuiden daar ligt Spanje, De wees van Vincennes, Op 't sombre kerkhof, De Vrede smid, 't Spleetje van 't gordijn, De man met het ijzer masker, De slag van Sebastopol, Lieve klein vergeet mij niet, Een beter Vaderland, Den blinden man, Den rijken august, O vaderland aan u mijn laatsten zucht, Kroonprins Baudewijn, 't Lot eener arme weduwe, Mijn Antwerpsche stad, De klacht eener moeder, De echte Vlaming, De doolende moeder, Den Blinden zoon, O Vreemde mist, De zieke jongeling, Elle est si douce, si aimable, si jolie Den vrouwenstrijd, Verracjt niemand, Het Vrijgezind werkerslied, De ontmoeting, De millioenair, wil mij werk geven, 't Beklag van 't menschedom, Den geheelen bundel sociale liedjesboek, Jan Breidel en De Coninck.

KLUCHTLIEDEREN :

Ik en mijn neuze, De rijke man, die zijn geld niet dragen kan, Wacht een beetje dan zal het wel gaan, Thomas Bruiloftsfeest, De marche der grenadiers, Het regiment der bulten, Charlotjen, De pauvre waal, De kattesteert, de foor van Gent, 't Einde raad, Hola Piet, Adam en Eva, De soldaten held, Kan daar niet tegen, De oude muzikant, Jan kapoen, Mijn flinke sergent, De foor van Oostende, De vechtpartij in 't poortje van hoera, De vooruitgang van verlichting, De bakker Jan die aardig bakken kan, De marche der belgen, De Vogelmarkt, De echte boerenmode, De wiege, Zoodra de roe van 't gat is, Le tour d'Oostende, De machinist, 't Verstrooid huwelijk, De ketel van lucifer, De afgunst en wreeden nijd, De waterplat, Mietje houd u vast, aan de takken van de mast, De meubelmaker, Voor de bedrogen meisjes, Een aardig waterziekte, Mijn schoon alida, De waal naar den hemel, De kluchtig jongman, Al doende leest men, Het een en het ander, Den witten deugniet, De cirk, De Velocipedisten, Terere bom raé, Het geld, De concurrentie der bakkers, De dronkaards, Mieke pijsje kop, Die 't kleintje niet begeert, Trouwen is houwen, De mond vol tanden, Het schuifelet, Schele Hortense, de garçon café, De geschoren boer, De jongen die bang is van trouwen, De voyageur, De paraplu, De walvisch, Mijn zoete lieze, Den grootsten boot op de helling, De vieze Bleekerbaas, Den Aviso, Het hollands meisje, De jager en de herderin.

KOOPT EN VERSPREIDT JAN VAN WULPEN'S LIEDJES

Over de volkszangers Jan Van Wulpen (voor Wereldoorlog I) en Bertino (na Wereldoorlog II) zal er waarschijnlijk vroeg of laat nog wel eens een heemkundige studie verschijnen.

E. Smislaert